

УДК 655.59

**ЧАС РОБОТИ ТА ЗВЕРШЕНЬ
(ДО 80-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ДРУКАРСТВА)**

© О. В. Мельников, УАД, Львів, Україна

На основе анализа обработанных архивных источников, отдельных изданий и публикаций в периодических и продолжаемых изданиях приведена организационная структура и специальности, за которыми на протяжении 1930–2010 гг. проводилась подготовка специалистов в Украинской академии книгопечатания.

On the basis of the analysis of the processed archival sources, separate editions and publications in periodic and continued editions the organizational structure and specialities behind which throughout 1930–2010 preparation of experts in the Ukrainian academy of publishing was spent is resulted.

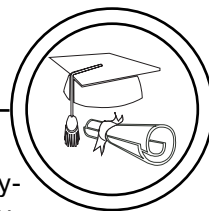
Постановка проблеми

Перед пам'ятними подіями людська свідомість зазвичай відновлює пройдене, аналізує досягнуте. Так сталося і цього разу — 80-річчя від дня створення Української академії друкарства, пожвавило інтерес до історії утворення, розвитку та діяльності навчального закладу. Створений 1930 року в тодішній столиці Української СРР — Харкові, навчальний заклад на роки став єдиним в Україні, де готували спеціалістів для потреб видавничої справи та поліграфії (іншим вищим навчальним закладом такого профілю був Московський поліграфічний інститут), забезпечуючи галузь висококваліфікованими кадрами. 1945 р. заклад було переведено до Львова; наприкінці 1950-х в інституті утворено Київський вечірній факультет (тепер Видавничо-поліграфічний інститут НТУУ «КПІ»), а в 1960-ті — Хмельницький загальнотехнічний (тепер Хмель-

ницький національний університет). Сьогодні у м. Сімферополі функціонує Кримський інститут видавничо-поліграфічної, інформаційної технології Української академії друкарства. За пройдені роки розширилися функції навчальної структури, незрівнянно змінилася її матеріально-технічна база. Минуле та сьогоднішня Української академії друкарства становить інтерес не тільки для випускників закладу та його працівників, для регіону, де функціонує вищий навчальний заклад, а й для тих, хто вивчає історію розвитку вітчизняної поліграфії та видавничої справи.

Аналіз основних досліджень і публікацій, постановка завдання

Слід зазначити, що історії академії, як такої ніколи не існувало. Існують окремі публікації присвячені певним аспектам діяльності навчального закладу, науковим школам академії. Реєстр

цих публікацій можна знайти у покажчиках [1—3]. Документи з історії академії можна розділити на дві групи: архівні дані та видання академії й інших організацій. В архіві закладу зберігаються особові справи співробітників, накази, відомості на заробітну плату та протоколи засідань вчених рад з часу відновлення роботи інституту в Харкові в 1944 році. Окремий фонд документів навчального закладу є в Державному архіві Львівської області.

Другою групою документів є видання інституту, до яких належать інститутські багатотиражні газети «За кадри поліграфії» (виходила упродовж 1931–1936 рр.) і «Радянський поліграфіст» — започаткована 1950 р. і видається донині під назвою «Поліграфіст». У 1938 р. вийшов з друку перший випуск збірника праць поліграфічного інституту. Протягом 1939–1941 рр. у закладі було підготовлено до друку й надруковано сім випусків «Наукових записок». Уже 1947 р. видання «Наукових записок» відновили — побачив світ їх восьмий випуск. Упродовж 1947–1962 рр. було видано сім випусків збірника; видання науково-технічного збірника «Наукові записки» відновлено 1999 р. У 1964 р. побачив світ перший випуск міжвідомчого республіканського науково-технічного збірника «Поліграфія та видавнича справа». Державний комітет Ради Міністрів Української РСР з друку визначив Український поліграфічний інститут ім. Івана Федорова головною установою з випуску цього збірника (він виходить досі вже як видання академії).

Окремі публікації, що стосуються діяльності інституту, друкувалися в журналі «Полиграфическое производство», що виходить донині в Москві під назвою «Полиграфия».

Відомості про окремі аспекти організаційної структури навчального закладу та його співробітників також є в академічних проспектах [4—13] та довідниках: «Борці за возз'єднання», «Друковані праці науково-педагогічних співробітників Українського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова, опубліковані в 1930–1970 рр.», «Письменники Радянської України. 1917–1987», «Письменники Радянського Львова», «Українські радянські художники», «Учені вузів Української РСР», «Хто є хто: Довідник. Професори Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» [14—21]. Свого часу побачили світ видання про окремі структурні підрозділи академії [22—29]. При написанні статті також стали у нагоді численні бібліографічні покажчики вчених академії друкарства [30—56].

Виклад основного матеріалу

Українська академія друкарства — спадкоємиця й правонаступниця Українського поліграфічного інституту (УПІ) ім. Івана Федорова, історія якого розпочинається в далекому 1930 р. Саме у квітні того року було прийнято рішення перевести поліграфічні факультети Київського та Одеського художніх інститутів у тодішню столицю Української СРР м. Харків, об'єднавши їх з поліграфічним факультетом Хар-

ківського художнього інституту, та створити самостійний поліграфічний навчальний заклад. Улітку того року в містах Одесі, Дніпропетровську, Києві, Харкові невеликі групи з 25–30 робітників навчалися на спеціальних підготовчих курсах до вступу в інститут. До занять 1 жовтня 1930 р. приступило 164 студенти, практично усі робітники з великим виробничим стажем та досвідом громадсько-господарської роботи.

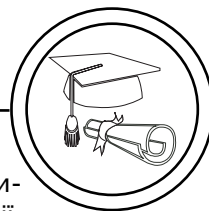
2 грудня 1930 р. відбулося урочисте відкриття інституту в м. Харкові. На перших порах інститут займав усього кілька кімнат у підвалі Харківського художнього інституту: вдень це були аудиторії, а вночі — гуртожиток. У лабораторіях знаходилися лише один лінотип, одна тигельна та одна плоскодрукарська машини. Студенти протягом тижня напружено вчилися, а ближче до вихідних цілі ночі й увесь вихідний день переважна їх більшість працювала складачами або друкарями у харківських друкарнях.

Першим директором інституту було призначено декана поліграфічного факультету Київського художнього інституту, інженера-технолога М. Г. Шевченка. Заступником директора з навчальної частини став А. Х. Середа. Саме ці люди разом з викладацьким складом багато зробили для того, щоб перетворити новостворений Український поліграфічний інститут у заклад, який відповідав би високим вимогам часу.

На момент створення інституту складався з трьох факультетів: загальноінститутська кафе-

дра загальноосвітніх дисциплін (завідувач В. П. Підшевкин); *інженерно-технологічний факультет* (декан М. Г. Кулага) з кафедрами: рельєфного (високого) друку (завідувач І. М. Сакалов), рівного (літографія та офсет) друку (І. І. Іванов), фотомеханіки та глибокого друку (К. Д. Тільк), механіки та машинознавства (Н. М. Калюжний), технології поліграфії (Зенкевич, потім А. М. Соколов); *інженерно-економічний факультет* (декан Ю. М. Коханівський) з кафедрами: соціально-економічних та історичних дисциплін (Б. Таубе), економіки поліграфічного виробництва (В. П. Волковицький), економіки праці (А. М. Левін); *художньо-конструкторський факультет* (Г. М. Пустовіт): лабораторія поліграфічної продукції (А. Х. Середа), художньо-графічної культури (В. І. Касіян). Інститут замислювався як заклад, що мав готувати інженерів технологів (високого, рівного, глибокого друку та раціоналізації) та інженерів механіків, інженерів економістів та конструкторів поліграфічної продукції.

Одночасно зі створенням інституту відкрили аспірантуру для підготовки наукових кадрів для поліграфії. Тоді ж перша група аспірантів була прийнята на науково-дослідну кафедру (завідувач А. Х. Середа) Українського поліграфічного інституту. Наукова і методична роботи інституту поживляються з організацією в 1932 р. у Харкові на базі науково-дослідної кафедри поліграфічного інституту Українського науково-дослідного інституту (УкрНДІ) поліграфії, який разом з УПІ розпочав вирішувати проблеми технічної реконструкції

поліграфії. Значна частина співробітників УкрНДІ поліграфії працювала водночас як у науково-дослідному, так і в навчальному закладах. Роботи, виконані науковцями НДІ й викладачами інституту, успішно впроваджувалися у виробництво і в навчальний процес.

Уже на другому році свого існування інститут виріс у навчально-поліграфічний комбінат ім. М. О. Скрипника (директор А. О. Барг), який складався з інженерно-технологічного, інженерно-економічного та художньо-конструкторського факультетів. Окрім того, у систему комбінату на правах факультетів входили технікум, денний та вечірній робітничі факультети у Харкові, вечірній робітфак у Києві. Підготовка спеціалістів для поліграфічної продукції велася в інституті за напрямками: інженер-технолог високого, плоского та глибокого друку, інженер-економіст, спеціаліст фототехніки, інженер-поліграф-хімік.

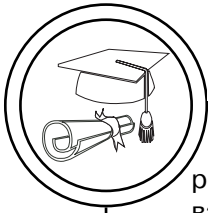
Перший випуск інженерів-поліграфістів у складі 106 осіб відбувся у 1935 р. До початку Великої Вітчизняної війни УПІ закінчило близько 400 спеціалістів вищої кваліфікації. Саме вони — випускники 1930-х, взяли найактивнішу участь у становленні поліграфічної індустрії.

Організатори інституту зіткнулися зі значними труднощами при формуванні професорсько-викладацького складу, адже в країні не існувало спеціальної вищої поліграфічної школи. До читання лекцій і проведення практичних занять з фахових дисциплін стали залучати висококваліфікованих робітників, що

пройшли школу адміністративно-керівної роботи в поліграфії. Серед них слід, зокрема, назвати А. М. Соколова, Н. В. Самоката. Разом з виробничниками до читання лекцій були запрошені висококваліфіковані спеціалісти — В. І. Касяні А. Ф. Середда, Ю. В. Коршун, Л. Г. Леневиц, Б. О. Римаренко, С. Є. Єржиковський, П. К. Голубятников, а також молоді талановиті науковці, які згодом вписали свою сторінку в історію не лише навчального закладу, а й поліграфії загалом, — А. М. Левін, С. В. Воєца, Б. Г. Куслицький, Г. А. Львовський, М. Г. Кулага та ін. Поступово Харків перетворювався в центр поліграфічної галузевої науки, що супроводжувала виробництво, яке активно модернізувалося у 30-ті роки ХХ століття.

У вересні-жовтні 1941 р. функціонування УПІ в м. Харкові було припинено, робота відновилася тільки у серпні 1944-го після звільнення міста від німецьких загарбників Радянською армією (постанова Ради Народних Комісарів УРСР від 04.08.1944 р. № 952). Директором інституту було призначено В. С. Парчевського, заступником — С. В. Воєцу. Інститут став підпорядковуватися управлінню у справах поліграфії і видавництва при РНК УРСР (до Великої Вітчизняної війни заклад належав до системи Народного Комісаріату місцевої промисловості УРСР). Спочатку планувалося перемістити УПІ до м. Києва, але у травні 1945 р. його було переведено до м. Львова (постанова РНК УРСР від 20.01.1945 р. № 36).

Нелегких сім повоєнних років — з 1945-го до 1952 рр. — ди-

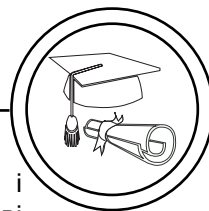
ректором УПІ ім. Івана Федорова працював кандидат технічних наук доцент С. Ю. Келлер. Це період практично другого народження інституту: повністю зруйнований за роки війни у м. Харкові, його було заново організовано та відновлено у м. Львові; укомплектовано науково-педагогічний та адміністративний персонал; відновлено видання «Наукових записок», що виходили у 1939–1941 рр.

Щоб відновити пережите закладом і водночас відчуті зміни часу і масштабності перетворень, подамо структуру інституту, його періодичну реорганізацію детальніше. У 1945–1946 рр. УПІ діяв у складі трьох факультетів. *Загальноінститутські кафедри*: військової підготовки (завідувач Ф. Я. Волковицький), математики і фізики (С. М. Васильєв, потім Е. С. Бушуєв), машинобудівного креслення та рисної геометрії (С. Ю. Келлер). *Інженерно-економічний факультет* (декан О. І. Колінько) з кафедрою економіки і організації поліграфічної промисловості (завідувач Б. Г. Куслицький). *Інженерно-технологічний факультет* (декан О. І. Колінько) з кафедрами: технології поліграфічних процесів (завідувач Б. В. Коваленко), поліграфічних матеріалів (Г. А. Львовський), хімії (І. І. Заболотний). *Редакційно-видавничий факультет* (декан М. С. Лимаренко) з кафедрами: марксизму-ленінізму (завідувач Г. І. Полубичко, потім В. М. Завгородній), мови і літератури (М. С. Лимаренко), оформлення книги (О. Л. Кульчицька). Інститут готував кадри з таких спеціальностей: «Технологія поліграфічно-

го виробництва»; «Економіка, організація і планування поліграфічної промисловості»; «Художнє оформлення книг і журналів».

У червні 1946 р. навчальний заклад перейшов у відання Міністерства вищої освіти СРСР з безпосереднім підпорядкуванням Головному управлінню машинобудівних вузів міністерства. 1947 р. в інституті припинилося викладання військової підготовки студентів і зліквідовано військову кафедру (завідувач Ф. Я. Волковицький), навзамін у березні 1948 р. в інституті організовано кафедру фізичного виховання і спорту (завідувач В. І. Христинін).

У 1948–1949 навчальному році на редакційно-видавничому факультеті інституту розпочато підготовку спеціалістів зі спеціальності «Редагування політичної і художньої літератури» та продовжено підготовку фахівців з «Художнього і технічного оформлення книг і журналів». У серпні 1948 р. відбулася реорганізація факультетів. Було ліквідовано інженерно-економічний факультет і створено механічний факультет, на якому стали готувати фахівців зі спеціальностей: «Поліграфічні машини» і «Технологія машинобудування», на технологічному — готували спеціалістів з «Технології поліграфічного виробництва» та «Організації і економіки поліграфічного виробництва». За *механічним факультетом* (декан В. С. Цацкін, потім Г. А. Львовський) закріплено кафедри: поліграфічних машин (завідувач Л. Г. Леневиц, потім Б. О. Ворохобін і знову Л. Г. Леневиц), фізики і математики (Д. Д. Лазебник, потім С. М. Ва-

сильєв), нарисної геометрії і графіки (С. Ю. Келлер); за *технологічним* (декан Г. А. Львовський) — кафедри неорганічної і органічної хімії (завідувач І. І. Заболотний), поліграфічних матеріалів (Г. А. Львовський), технології поліграфічного виробництва (М. В. Славінський), економіки поліграфічної промисловості (Б. Г. Куслицький); за *редакційно-видавничим* (декан М. С. Лимаренко) — кафедри мови і літератури (завідувач М. С. Лимаренко), іноземних мов (П. А. Мішин), художньо-технічного оформлення друкованої продукції (С. В. Воєца). Кафедри марксизму-ленінізму (А. Д. Рябишев, потім Й. Д. Черниш) та фізичного виховання і спорту (В. І. Христинін) були прикріплені до навчальної частини інституту.

З нагоди відзначення 375-річного ювілею виходу першої друкованої книги в Україні, виданої Іваном Федоровим, постановою Ради Міністрів СРСР від 21.04.1949 р. № 1592 УПІ було присвоєно його ім'я і встановлена іменна стипендія.

З 1951–1952 навчального року на *механічному факультеті* розпочала діяти кафедра деталей машин (завідувач В. Г. Шпиця), а на *редакційно-видавничому* — кафедра редагування (М. Н. Бондаренко).

У 1952–1973 рр. на посаді директора (ректора) інституту працював кандидат технічних наук доцент В. Г. Шпиця. За його ректорства в інституті було організовано п'ять нових факультетів, розпочато видання республіканського міжвідомчого науково-технічного збірника «Поліграфія та видавнича справа». У нав-

чальному закладі створилися і стали функціонувати галузеві науково-дослідні лабораторії: фотополімерних друкарських форм Комітету по пресі при РМ СРСР; динаміки поліграфічних машин Міністерства машинобудування для легкої і харчової промисловості та побутових приладів СРСР; алмазного інструменту та алмазної технології Міністерства верстато-інструментальної промисловості СРСР.

У березні 1953 р. відбулося злиття Міністерства вищої освіти СРСР з Міністерством кінематографії СРСР, Міністерством трудових резервів СРСР і Комітетом у справах мистецтв при РМ СРСР з утворенням Міністерства культури СРСР з безпосереднім підпорядкуванням УПІ Головному управлінню політехнічних і машинобудівних вузів (пізніше — Головне управління вищої освіти). У липні-серпні 1953 р. *редакційно-видавничий факультет* (декан С. В. Воєца) було ліквідовано, а відділення редагування передано Львівському державному університету ім. Івана Франка. Фахівців зі спеціальності — «Художньо-технічне оформлення друкованої продукції» стали готувати на *технологічному факультеті* інституту (Г. А. Львовський), припинили свою діяльність також кафедри мови та літератури (завідувач В. Ф. Воробйов), редагування (М. Н. Бондаренко). У зв'язку з цим з лютого 1955 р. встановлена нова структура інституту: *загальноінститутські кафедри* — іноземних мов (завідувач П. А. Мішин), марксизму і ленінізму (А. М. Крикуненко), фізичного виховання і спорту (Ф. С. Земляной); *меха-*

нічний факультет (декан Ю. С. Віксман) з кафедрами поліграфічних машин (завідувач К. В. Тір), економіки та організації поліграфічної промисловості (Б. Г. Куслицький), нарисної геометрії і графіки (П. М. Стрельцов), деталей машин (В. Г. Шпиця); *технологічний факультет* (декан Г. А. Львовський) з кафедрами технології поліграфічного виробництва (Б. В. Коваленко), художньо-технічного оформлення друкованої продукції (М. А. Кожин), неорганічної і органічної хімії (І. І. Заболотний), фізики і математики (Д. Д. Лазебник), поліграфічних матеріалів (Г. А. Львовський).

У березні 1954 р. на базі установ, організацій та підприємств Головного управління вищої освіти і Управління середніх спеціальних навчальних закладів Міністерства культури СРСР утворено Міністерство вищої освіти СРСР, якому підпорядковувався УПІ, а вже наступного року в зв'язку з утворенням республіканського Міністерства вищої освіти УРСР інститут перейшов у його підпорядкування.

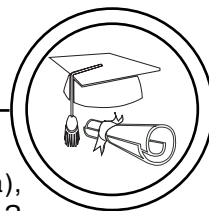
1955 р. в УПІ ім. Івана Федорова була припинена підготовка художників-редакторів зі спеціальності «Графіка» і ліквідована кафедра художньо-технічного оформлення друкованої продукції (завідувач М. А. Кожин). З 1956–1957 навчального року почала діяти спеціальна кафедра, або спецкафедра (завідувач В. К. Косінов, потім М. Г. Дудаєв), яка вже у березні 1961 р. була ліквідована.

У 1957 р. при навчальному закладі засновано *заочне відділення* (завідувач А. В. Золотухін), яке через рік було реоргані-

зовано в *заочний факультет* (декан А. В. Золотухін, потім В. М. Дриль). На факультеті здійснювалася підготовка спеціалістів зі спеціальностей стаціонарного навчання, а також з «Технології машинобудування: металорізальні верстати та інструменти». Цього ж 1957-го навчально-консультаційний пункт Московського заочного поліграфічного інституту в м. Києві було передано до поліграфічного інституту (завідувачі О. П. Шевченко, потім Л. О. Маслова), а через два роки — 1959-го, на базі навчально-консультаційного пункту заочного факультету утворено *Київський вечірній факультет* УПІ ім. Івана Федорова (декан Д. Я. Шлапак, потім А. І. Рудницький).

З 1957 р. на *заочному факультеті* та *Київському вечірньому факультеті* підготовка фахівців велася зі спеціальності «Журналістика», спеціалізація — «Теорія і практика редагування», потім спеціалізація називалася «Редагування науково-технічної і рекламної літератури».

1959 р. Міністерство вищої освіти УРСР, якому підпорядковувався УПІ ім. Івана Федорова, перетворено на Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти УРСР. Того року в інституті провели науково-технічну конференцію з питань теорії розрахунку та проектування поліграфічних машин, присвячену 20-річчю возз'єднання українських земель; 1968 р. відбувається міжвузівська наукова конференція з методів розрахунку механізмів машин-автоматів, що стає регулярною та проходить у 1976, 1987 та 1991 рр.

1960 р. на *Київському вечірньому факультеті* інституту організована кафедра редагування масової літератури (завідувач О. В. Килимник), того ж року в УПІ ім. Івана Федорова у м. Львові створений *загальнотехнічний факультет* (декан А. В. Золотухін). В інституті відновили підготовку фахівців зі спеціальності «Графіка», спеціалізація — «Художньо-технічне оформлення друкованої продукції». 1962 р. утворено дві нові кафедри: художньо-технічного оформлення друкованої продукції (Ю. Я. Гапон) — виділена з кафедри поліграфічних матеріалів (Г. А. Львовський), і вищої математики (Л. М. Лісевич) — виокремлена з кафедри фізики і математики, після чого остання стала називатися кафедрою фізики і електротехніки (Д. Д. Лазебник). Деякі кафедри були просто перейменовані: кафедра редагування масової літератури перетворилася на кафедру теорії і практики редагування (О. В. Килимник); кафедра нарисної геометрії і графіки — на нарисної геометрії і машинобудівного креслення (В. Н. Кох).

Для підвищення якості підготовки спеціалістів без відриву від виробництва, створення сприятливіших умов для навчання студентів-заочників у серпні 1962 р. у м. Хмельницькому створено *загальнотехнічний факультет* інституту (декан С. М. Ганжуров) — перший вищий навчальний заклад у місті. Тоді ж на *Київському факультеті* інституту організовано кафедри: загальнонаукових дисциплін (К. С. Токарева), загальноінженерних

дисциплін (Ф. А. Мар'ямова), суспільних наук (Г. І. Марахов). З вересня 1962 р. в інституті почали діяти *курси підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів видавництва, поліграфії та книжкової торгівлі* (завідувач Б. О. Ворохобін).

1963 рік перегорнув ще одну, не менш славу і насичену подіями сторінку історії інституту — розпочалася підготовка фахівців зі спеціальності «Автоматизація і комплексна механізація хіміко-технологічних процесів», спеціалізація — «Комплексна механізація і автоматизація процесів поліграфічного виробництва». Для подальшого поліпшення якості підготовки спеціалістів і розвитку навчально-виховної та науково-дослідної роботи з 1964–1965 навчального року в інституті додатково організовані кафедри: технології та економіки поліграфічної промисловості (І. Н. Немченко) *Київського вечірнього факультету*, загальнонаукових дисциплін (О. М. Кулик) *Хмельницького загальнотехнічного факультету*, загальноінженерних дисциплін (С. М. Ганжуров) *Хмельницького загальнотехнічного факультету*, а кафедра поліграфічних машин поділена на дві: поліграфічних машин (К. В. Тір) та технології матеріалів і поліграфічного машинобудування (Ю. С. Віксман).

З лютого 1965 р. в інституті став функціонувати науково-дослідний сектор, що утримується за рахунок спецкоштів. Того ж року для підготовки фахівців зі спеціальностей «Економіка і організація поліграфічної промисловості» та «Економіка промисловості» створено *інженерно-*

економічний факультет (декан Р. М. Машталір). Кафедри економіки і організації поліграфічної промисловості (завідувач А. М. Левін) та вищої математики (Б. Л. Лозовий) були передані новоствореному факультетові.

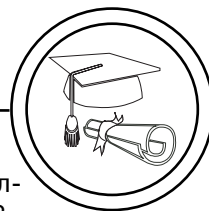
У січні 1966 р. Хмельницький загальнотехнічний факультет реорганізовано у *Хмельницький філіал* інституту (директор С. М. Ганжуров) з *механічним і загальнотехнічним факультетами*. З вересня того ж року в філіалі організована підготовка спеціалістів за спеціальностями «Технологія машинобудування, металізовані верстати та інструменти» та «Обладнання і технологія зварювального виробництва». Тоді ж тут, окрім того, відкрили кафедру марксизму-ленінізму. Того ж 1966 р. кафедру художньо-технічного оформлення книги у Львові перейменовано на — оформлення і ілюстрації книги (Ю. Я. Гапон).

Поліграфічний інститут, крок за кроком долаючи певні труднощі, перетворювався на центр наукової думки. На базі закладу проходять важливі конференції: 1966 р. — присвячена творчості народного художника СРСР академіка В. І. Касіяна; 1967-го — республіканська науково-технічна конференція «Поліграфічна промисловість і видавнича справа на Україні».

З вересня 1967 р. в інституті організована кафедра автоматизації та комплексної механізації поліграфічного виробництва (завідувач Г. Д. Толстой), після чого кафедра фізики та електротехніки отримала назву — фізики (Д. Д. Лазерник, потім С. М. Васильєв). Того ж року у *Хмель-*

ницькому філіалі інституту створені кафедри хімії та інженерної графіки. Того ж року на базі Хмельницького філіалу УПІ ім. Ів. Федорова започатковано Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування; у Львові розпочалася підготовка фахівців зі спеціальності «Журналістика», спеціалізація — «Редагування науково-технічної і рекламної літератури», що згодом дістала назву «Редагування наукової, технічної та інформаційної літератури». З 1970–1971 навчального року при УПІ ім. Івана Федорова розпочинає працювати *підготовче відділення* зі вступу до інституту робітничої та сільської молоді (М. А. ДЕРЕБЕРЯ).

Таким чином, у 1971–1972 навчальному році підготовка спеціалістів у поліграфічному інституті велася силами шести факультетів з наступними кафедрами. *Загальноінститутські кафедри*: марксизму-ленінізму (В. Л. Миронов, потім А. М. Крикуненко), іноземних мов (В. Ф. Ящук), фізичного виховання (В. М. Ковригін). Кафедри *інженерно-економічного факультету* (Р. М. Машталір): економіки та організації поліграфічної промисловості (Ю. А. Барнич), вищої математики (Б. Л. Лозовий). Кафедри *механічного факультету* (В. А. Іщенко, потім О. М. Полюдов): поліграфічних машин (К. В. Тір, потім Я. І. Чехман), технології матеріалів і поліграфічного машинобудування (Ю. С. Віксман), автоматизації та комплексної механізації поліграфічного виробництва (Г. Д. Толстой, потім В. Т. Баранов), деталей машин (В. Г. Шпиця, потім Я. І. Дуб),

нарисної геометрії і машинобудівного креслення (В. Н. Кох). Кафедри *технологічного факультету* (М. С. Милованов): технології поліграфічного виробництва (Б. В. Коваленко), фізики (П. П. Козак, потім Р. В. Герасимчук), хімії (В. Д. Снегур (Потепенко), потім Є. Д. Николайчук), поліграфічних матеріалів (Г. А. Львовський), оформлення та ілюстрації книги (Ю. Я. Гапон, потім В. С. Овчінніков). Кафедри *Київського вечірнього факультету* (Ю. О. Богданов, потім А. І. Петрук і С. М. Ганжуров): марксизму-ленінізму (Є. А. Корнієнко), теорії і практики редагування (С. М. Шаховський), технології та економіки поліграфічної промисловості (В. Г. Литвин), загальноінженерних дисциплін (Ф. А. Мар'ямова), загальнонаукових дисциплін (К. С. Токарева).

Навчальний заклад поступово розширювався, зростав кількісно. Коли на початку діяльності інституту в ньому було лише 264 студенти, у 1970–1971 навчальному році тут навчалось вже більше чотирьох тисяч. За сорок років свого функціонування інститут підготував 5468 спеціалістів.

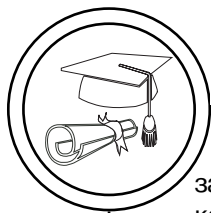
1972 р. на *Київському вечірньому факультеті* припинено підготовку фахівців зі спеціальності «Журналістика», тоді ж у Львові на базі секції створено кафедру теорії і практики редагування (завідувач М. Д. Феллер, потім М. В. Старовойт). Наступного року відбулася зміна керівництва інституту — ректором призначено завідувача кафедри автоматизації поліграфічного виробництва Г. Д. Толстого.

За період праці професора Толстого на посаді ректора (1973–1989) було побудовано два гуртожитки, їдальню, студентське кафе, актовий зал, новий навчально-лабораторний комплекс, кафедри і лабораторії оснащено найновішим обладнанням.

1974 р. у інституті відбулася науково-технічна конференція, присвячена 400-річчю книгодрукування в Україні, а 1983 р. — республіканська науково-практична конференція, приурочена 400-літтю пам'яті першодрукаря Івана Федорова.

З 1976 р. в УПІ ім. Івана Федорова навчання здійснюють молоді люди не тільки з нашої країни, а й з інших держав. Першими іноземними студентами стали громадяни Болгарії, Республіки Куба, Гани і Кенії. Випускники інституту трудилися майже в усіх республіках СРСР. Із загальної кількості скерованих на роботу молодих спеціалістів зазвичай половина працювала в УРСР, а друга половина — у республіках СРСР. Інститут готував спеціалістів для більш ніж тридцяти країн Європи, Азії, Африки і Латинської Америки. Міжнародні зв'язки УПІ розширювалися, зміцнювалися на практиці. Викладачі інституту працювали в Демократичній Республіці Афганістан, Народно-Демократичній Республіці Ємен, Німецькій Демократичній Республіці, де займалися педагогічною і науковою діяльністю.

З 1977 р. в УПІ ім. Івана Федорова розпочалася підготовка фахівців зі спеціальності «Книгознавство і організація книжкової торгівлі», а 1979 р. створено кафедру книгознавства і органі-

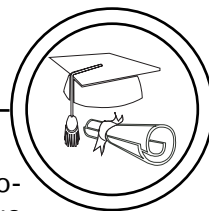
зації книжкової торгівлі (Д. Д. Кусько). 1978 р. на базі кафедр технології поліграфічного виробництва (Ю. П. Яхимович) та поліграфічних матеріалів (Є. Д. Николайчук) організовано кафедри технології виготовлення друкарських форм (Ю. П. Яхимович) і технології друкарсько-обробних процесів та поліграфічних матеріалів (М. А. Прядко). У 1981 р. на базі кафедри марксизму-ленінізму (В. В. Засанський) створено кафедри історії КПРС і марксистсько-ленінської філософії (В. В. Засанський) і політичної економії і наукового комунізму (В. Д. Мазур).

1981-го та 1987 рр. в інституті проведено науково-технічні конференції «Науково-технічний прогрес та підготовка кадрів для поліграфії і поліграфічного машинобудування, видавництва та книжкової торгівлі» і «Перебудова видавничо-поліграфічного комплексу та підготовка кадрів для поліграфії і поліграфічного машинобудування, видавництва та книжкової торгівлі».

1983 р. при УПІ ім. Івана Федорова створено спеціалізовану вчену раду К 068.40.01 з захисту дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів кандидата технічних наук зі спеціальності 05.02.12 — машини, агрегати і процеси поліграфічного виробництва, та економічних наук зі спеціальностей 08.00.05 — економіка, планування і організація керування народним господарством і його галузями, та 08.00.21 — економіка, планування і організація керування промисловістю і її галузями.

У 1986 р. ліквідовано *загально-технічний факультет* (Ю. В. Ко-

сінов) УПІ ім. Івана Федорова, а наступного року ряд факультетів і кафедр реорганізовано й змінено їх назви. *Загальноінститутськими* стали *кафедри*: історії КПРС та марксистсько-ленінської філософії (В. Д. Мазур), політекономії та наукового комунізму (В. В. Засанський), іноземних мов (О. І. Дмитровська, потім В. І. Грицютенко), фізичного виховання (Л. І. Дербаба, потім Г. В. Сілін). Кафедра вищої математики була віднесена до загальноінститутських та стала називатися — вищої математики і обчислювальної техніки (В. М. Гембара). Механічний факультет було перетворено на *факультет поліграфічного устаткування* (Ю. Й. Хведчин, С. Г. Стельмащук, потім Д. В. Чабан), до якого належали кафедри: поліграфічних машин (О. М. Полюдов), автоматизації та комплексної механізації поліграфічного виробництва, що стала називатися автоматизації поліграфічного виробництва (Г. Д. Толстой), технології матеріалів і поліграфічного машинобудування (А. Б. Куслицький, потім В. Ф. Гринів), деталей машин (В. О. Лаптев), нарисної геометрії та машинобудівного креслення (Є. І. Котолюз). Технологічний факультет було перейменовано на *факультет поліграфічної технології* (С. М. Гунько, В. В. Бернацек, потім О. Л. Мірус). Він складався з кафедр: технології виготовлення друкарських форм (А. Р. Тищенко), технології друкарсько-обробних процесів і поліграфічних матеріалів (М. А. Прядко), хімії (В. В. Шибанов), фізики (Р. В. Герасимчук), оформлення і ілюстрації книги (М. М. Тара-

нов). Інженерно-економічний факультет було реорганізовано на *факультет економіки і організації книжкової справи* (М. В. Старовойт, потім О. М. Боженко), до нього увійшли кафедри: економіки і організації поліграфічного виробництва (Р. М. Машталір), редагування і науково-технічної інформації (В. Я. Рябий, потім С. М. Звезинський), книгознавства і організації книжкової торгівлі (Д. Д. Кусько). *Київський вечірній факультет* (О. Ф. Розум, потім А. К. Дорош) мав у своєму складі, відповідно, кафедри: марксизму-ленінізму (М. М. Моторнюк), технології і економіки поліграфічної промисловості (Ю. О. Барнич), мистецтва книги (Б. В. Валуєнко), загальнонаукових дисциплін стала називатися кафедрою фізики, хімії та вищої математики (А. К. Дорош), а загально-інженерних дисциплін — машин і агрегатів поліграфічного виробництва (А. І. Петрук). Тоді підготовка спеціалістів в інституті велася з наступних спеціальностей: «Технологія поліграфічного виробництва», «Графіка» — спеціалізація «Художньо-технічне оформлення друкованої продукції», «Поліграфічні машини», «Автоматизація та комплексна механізація процесів поліграфічного виробництва», «Економіка та організація поліграфічної промисловості», «Журналістика» — спеціалізація «Редагування науково-технічної та інформаційної літератури», «Книгознавство та організація книжкової торгівлі».

1988 р. до кафедри деталей машин (В. О. Лаптев, потім А. Л. Бойчук) приєднано кафедру нарисної геометрії і машино-

будівного креслення (Є. І. Котолюз). Того ж року ліквідовано *Київський вечірній факультет УПІ ім. Івана Федорова* та створено видавничо-поліграфічний факультет КПІ. Окрім того, були реорганізовані суспільно-гуманітарні кафедри: кафедра політичної економії та наукового комунізму стала називатися філософії та політичної економії (Е. П. Семенюк), а історії КПРС і марксистсько-ленінської філософії — історії КПРС та наукового комунізму (О. Я. Красівський). Наступного року була створена загальноінститутська кафедра української і російської мови та літератури (М. В. Старовойт).

Після закінчення терміну перебування на посаді Г. Д. Толстого у вересні 1989 р. в інституті був оголошений конкурс на заміщення посади ректора. Уперше в історії інституту на альтернативній основі ректором було обрано декана факультету поліграфічної технології С. М. Гунька. За період роботи професора С. М. Гунька на посаді відбулося реформування ряду факультетів, створено нові кафедри. За ініціативою академії до переліку напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у ВНЗ України за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, було внесено напрям підготовки «Видавничо-поліграфічна справа». Відновлено видання «Наукових записок», розпочато видання науково-технічних збірників «Комп'ютерні технології друкарства», «Квалілогія книги». Значно розширилися міжнародні зв'язки академії. Академія стає членом міжнародної асоціації поліграфіч-

них вузів. Студенти і викладачі академії отримали можливість стажуватися на великих зарубіжних поліграфічних підприємствах. Вивченню європейського досвіду підготовки фахівців для видавничої справи був присвячений проект «Розвиток людських ресурсів для видавничої галузі України», який здійснювався у рамках програми Tempus Tasis, у проекті брали участь з європейського боку — Університет Оксфорд Брукс (Об'єднане королівство), Лейпцизька Вища школа техніки економіки і культури (ФРН), з української сторони — Українська академія друкарства, Національний університет «Кієво-Могилянська академія». Як наслідок реалізації проекту в академії розпочали готувати фахівців з спеціальності «Технологія електронних мультимедійних видань».

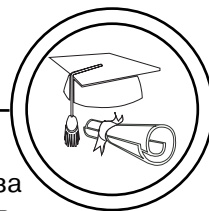
1991 р. була організована кафедра охорони праці та екології (Р. І. Мервінський), наступного року — кафедра технології фототехнічних виробництв (В. А. Кравчук).

У цей час в інституті підготовка ведеться за спеціальностями: «Поліграфічні машини і автоматизовані комплекси», «Технологія поліграфічного машинобудування», «Автоматика і управління в технічних системах», «Технологія поліграфічного виробництва», «Технологія фототехнічних виробництв», «Графіка» — спеціалізація «Художньо-технічне оформлення друкованої продукції», «Видавничі справи і редагування», «Економіка і управління видавничою справою і поліграфією», «Бухгалтерський облік», «Книгознавство і організація книжкової торгівлі».

1992 р. була створена кафедра суспільно-гуманітарних наук (О. І. Гринів) шляхом об'єднання кафедри філософії та політичної економії та кафедри історії КПРС та наукового комунізму. Того ж року новостворену кафедру українології перейменовано на українознавства (В. Я. Мороз, потім А. Є. Заєць).

У 1993 році в інституті відкрито докторантуру зі спеціальності 05.02.15 — машини, агрегати і процеси поліграфічного виробництва. Того ж року були реорганізовані загальноінститутські кафедри та утворені: на базі кафедри вищої математики та обчислювальної техніки (В. М. Гембара) створено кафедри вищої математики і теоретичної механіки (В. М. Гембара) та прикладної математики (І. В. Огірко). У 1993 р. перейменована кафедра редагування і науково-технічної інформації в кафедру видавничої справи і редагування (П. В. Якобчук).

29 серпня 1994 р. Український поліграфічний інститут ім. Івана Федорова перейменовано на Українську академію друкарства згідно постанови Кабінету Міністрів України від 29.08.1994 р. № 592 та наказу Міністерства освіти України від 16.09.1994 р. № 270. Тоді ж Державна акредитаційна комісія присвоїла академії найвищий — IV — рівень акредитації. У цей час істотно розширюються міжнародні зв'язки навчального закладу. Фірма «Heidelberg» (ФРН) відкриває при академії постійно діючий демонстраційний центр поліграфічного устаткування. Того ж року на базі кафедр фізики створено кафедру математики і

фізики (С. П. Фуртак), потім у 1996 р. до кафедри приєднана кафедра вищої математики і теретичної механіки.

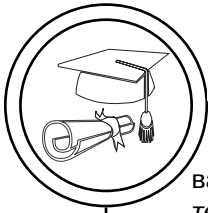
З 1996 р. в академії регулярно проводяться Міжнародні конференції «Друкотехн» і «Квалілогія книги».

1996 р. кафедру технології виготовлення друкарських форм перейменовано на технології додрукарських процесів (В. О. Дудяк, потім Б. В. Ковальський). 1997 р. Львівський поліграфічний технікум було ліквідовано, натомість відкрито поліграфічний технікум Української академії друкарства (директор Б. В. Дурняк). Наступного року реорганізовано ряд факультетів і кафедр Української академії друкарства: факультет поліграфічної технології перейменовано на *видавничо-поліграфічної та інформаційної технології* (І. В. Шаблій), кафедру деталей машин — на інженерної механіки (С. Г. Стельмашук), а кафедру прикладної математики перетворено у кафедру прикладної математики і комп'ютерних інформаційних систем (В. М. Сеньківський), кафедру оформлення і ілюстрації книги — на книжкової графіки та дизайну друкованої продукції (П. І. Приведа). Того ж року кафедра технології друкарсько-обробних процесів та поліграфічних матеріалів була перейменована на кафедру технології друкарсько-обробних процесів (Е. Т. Лазаренко), а на базі кафедри хімії (В. В. Шибанов) і кафедри технології фототехнічних виробництв (В. В. Петрова) утворена нова кафедра — фото-та поліграфічних матеріалів і хімії (В. В. Шибанов). У цей час

академія готує фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр, спеціаліст та магістр з таких спеціальностей: «Видавничо-поліграфічна справа», «Фото- і поліграфічні матеріали», «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво» — спеціалізація «Графіка», «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Облік і аудит», «Видавнича справа та редагування», «Товарознавство та комерційна діяльність» — спеціалізація «Книгознавство і комерційна діяльність», «Поліграфічні машини і автоматизовані комплекси», «Машини та технологія пакування», «Автоматизоване управління технологічними процесами», «Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва», «Технологія машинобудування».

1998 р. при Українській академії друкарства розпочала роботу об'єднана спеціалізована вчена рада Д 35.101.01 з захисту дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора технічних наук зі спеціальностей 05.05.01 — машини і процеси поліграфічного виробництва.

Після здійснюваних реорганізацій у 1998 р. до *факультету по-ліграфічного устаткування* (Д. В. Чабан) належали кафедри: поліграфічних машин (О. М. Полюдов), автоматизації поліграфічного виробництва, що стала називатися — автоматизації та комп'ютерних технологій (М. М. Луцьків), технології матеріалів і поліграфічного машинобудування (О. В. Манько), інженерної механіки (С. Г. Стельмашук), математики і фізики (С. П. Фуртак), фізичного вихо-

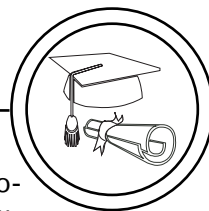
вання (Л. Г. Лапшина). *Факультет видавничо-поліграфічної, інформаційної технології* (І. В. Шаблій) складався з кафедр: технології дродрукарських процесів (В. О. Дудяк), технології друкарсько-обробних процесів (Е. Т. Лазаренко), фото-, поліграфічних матеріалів та хімії (В. В. Шибанов), книжкової графіки та дизайну друкованої продукції (П. І. Приведа), охорони праці та екології (Р. І. Мервінський), суспільно-гуманітарних наук (В. М. Харечко). До *факультету економіки і організації книжкової справи* (О. М. Боженко) належали кафедри: економіки та організації поліграфічної промисловості, що стала називатися — економіки, обліку та аудиту у видавничо-поліграфічному комплексі (З. М. Холод), видавничої справи та редагування (Н. В. Зелінська), книгознавства і організації книжкової торгівлі (О. В. Антоник), українознавства (А. Є. Заяць), іноземних мов (С. І. Власенко), прикладної математики (В. М. Сеньківський).

В академії розпочалася підготовка фахівців зі спеціальності «Технологія електронних мультимедійних видань» та у 1999 р. відкрилася кафедра електронних видань (І. З. Миклушка). 2000 р. на пропозицію Кабінету Міністрів Автономної Республіки Крим у м. Сімферополі відкривається *навчально-консультаційний центр академії*, керівником якого призначено І. І. Турського. У цьому ж році були змінені назви кафедр: замість книгознавства та організації книжкової торгівлі — книгознавства та комерційної діяльності (О. В. Антоник); фото- та

поліграфічних матеріалів і хімії — поліграфічного матеріалознавства і хімії (В. В. Шибанов); прикладної математики — прикладної математики та комп'ютерних інформаційних систем (В. М. Сеньківський).

2002 р. постановою Кабінету Міністрів України до переліку напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, було внесено напрям підготовки «Видавничо-поліграфічна справа».

7 квітня 2003 року Українську академію друкарства очолив професор Богдан Васильович Дурняк. За період роботи Б. В. Дурняка на посаді ректора структура академії приведена до сучасних вимог: створено Кримський інститут інформаційно-поліграфічних технологій та кафедру машин і технологій пакування, видавництво академії, відділ міжнародних зв'язків, відділ інформаційного забезпечення, навчально-демонстраційний центр «Гейдельберг», навчально-виробничу експериментальну друкарню, кабінети книги та редакторської майстерності, поліграфічний технікум отримав статус коледжу. Академія активно співпрацює із закордонними навчальними закладами з метою участі в європейських та міжнародних грантах та програмах. Особливо ефективною була робота академії в рамках Міжнародної асоціації вищих навчальних поліграфічних закладів світу. На сьогодні в академії ведеться підготовка спеціалістів з восьми напрямів за сімнадцятьма спе-

ціальностями освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Пройшов акредитацію Кримський інститут інформаційно-поліграфічних технологій Української академії друкарства за п'ятьма спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст» та поліграфічний коледж за сімома спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».

2003 р. було замінено назву кафедри технології друкарсько-обробних процесів на технології друкованих видань і паковань (С. Ф. Гавенко). Наступного року шляхом об'єднання кафедр економіки, обліку і аудиту у видавничо-поліграфічному комплексі (З. М. Холод) та економіки підприємства (Є. М. Гірняк) утворено кафедру економіки, обліку і аудиту у видавничо-поліграфічному комплексі (Є. М. Палига). У 2006 р. факультет поліграфічного устаткування перейменовано на комп'ютерної поліграфічної інженерії (І. Т. Стрепко).

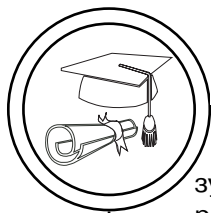
2007 р. спеціалізованій вечній раді Д 35.101.01 із захисту дисертацій надано право постановки та захисту дисертацій з спеціальності 05.13.06 — інформаційні технології.

2008 р. було реорганізовано кафедру економіки, обліку і аудиту у видавничо-поліграфічному комплексі (Є. М. Палига) шляхом поділу на дві — економіки підприємства та маркетингу у видавничо-поліграфічному комплексі (Є. М. Палига); обліку і аудиту у видавничо-поліграфічному комплексі (С. Г. Мартинюк).

2009 р. кафедру суспільно-гуманітарних наук (В. М. Харечко) прикріпили до факультету економіки і організації книжкової справи, а кафедру прикладної математики та комп'ютерних інформаційних систем (Й. З. Піскозуб) — факультету видавничо-поліграфічної інформаційної технології. Того ж року створено кафедру машин і технології пакування (І. І. Регей).

Сьогодні Українська академія друкарства функціонує у складі шести факультетів, *Кримського інституту видавничо-поліграфічної, інформаційної технології* (директор І. І. Турський), *поліграфічного коледжу* (директор М. С. Антоник). До *факультету видавничо-поліграфічної та інформаційної технології* (декан І. З. Миклушка) належать кафедри: технології додрукарських процесів (С. М. Гунько), технології друкованих видань і паковань (С. Ф. Гавенко), поліграфічного матеріалознавства і хімії (В. В. Шибанов), книжкової графіки та дизайну друкованої продукції (В. В. Стасенко), електронних видань (В. М. Сеньківський), охорони праці та екології (Р. І. Мервінський). До *факультету економіки та організації книжкової справи* (В. В. Мартинів) входять кафедри: економіки підприємства та маркетингу у видавничо-поліграфічному комплексі (Є. М. Палига), обліку і аудиту у видавничо-поліграфічному комплексі (С. Г. Мартинюк), книгознавства та комерційної діяльності (О. В. Антоник), видавничої справи і редагування (Н. В. Зелінська), прикладної математики та комп'ютерних інформаційних систем (Й. З. Піско-

зуб), українознавства (М. В. Старовойт), суспільно-гуманітарних наук (С. М. Симоненко), іноземної мови (І. А. Казакова). Факультет *комп'ютерної поліграфічної інженерії* (І. Т. Стрепко) складається з кафедр: поліграфічних машин (П. В. Топольницький), машин і технології пакування (І. І. Регей), автоматизації та комп'ютерних технологій (Б. В. Дурняк), технології матеріалів і поліграфічного машинобудування (Я. О. Шахбазов), інженерної механіки (С. Г. Стельмашук), математики і фізики (Я. С. Пушак), фізичної виховання (Л. Г. Лапшина). Окрім того, функціонують *заочний факультет* (І. В. Барановський), *центр післядипломної освіти* (М. І. Верхола), *підготовче відділення* (А. Д. Кульчицький).

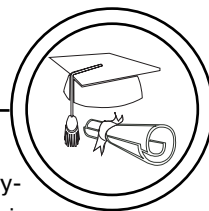
Підготовка здійснюється за наступними напрямками підготовки і спеціальностями: напрям «Видавничо-поліграфічна справа» — спеціальності «Комп'ютеризовані технології та системи видавничо-поліграфічних виробництв», «Технологія електронних мультимедійних видань», «Технологія розробки, виготовлення та оформлення пакувань», «Технологія друкованих видань», «Матеріали видавничо-поліграфічних виробництв»; напрям «Образотворче мистецтво» — спеціальність «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво»; напрям «Інженерна механіка» — спеціальності «Технологія машинобудування», «Ма-

шини і технологія пакування», «Поліграфічні машини і автоматизовані комплекси»; напрям «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» — спеціальності «Автоматизоване управління технологічними процесами», «Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва»; напрям «Реклама і зв'язки з громадськістю»; напрям «Журналістика» — спеціальність «Видавнича справа та редагування»; напрям «Економіка і підприємництво» — спеціальності «Облік і аудит», «Економіка підприємства», «Маркетинг»; напрям «Торгівля» — спеціальність «Товарознавство та комерційна діяльність».

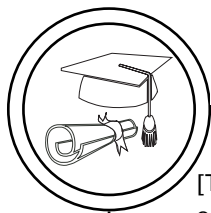
Висновки

Таким чином, на основі опрацьованих архівних джерел, окремих видань і публікацій у періодичних та продовжуваних виданнях здійснена спроба ознайомити Вас, шановні читачі, з організаційною структурою академії та спеціальностями, за якими упродовж 1930–2010 років велася підготовка спеціалістів в Українській академії друкарства. З об'єктивних причин діяльність довоєнного періоду інституту висвітлена найменше, тож потрібні час і копітка робота, аби відшукати необхідні дані. Українська академія друкарства, відзначаючи своє 80-ліття, з упевненістю дивиться в майбутнє, адже за її плечима багате минуле, вироблені протягом десятиліть славні традиції.

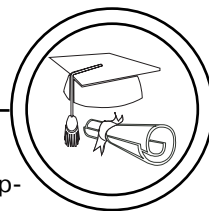
1. Українська академія друкарства [Текст] : історія та сучасність / упорядн. та відп. за випуск О. Шевчук ; [авт. передм. Б. Дурняк] ; ред. колегія : Б. Дурняк, Я. Угрин, М. Старовойт та ін. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2005. — [92 с.] 2. Видавнича справа, поліграфія та книготоргівля на Україні

(1917–1963 рр.) [Текст] : бібліогр. покажчик / склали : М. І. Багрич, Ф. С. Бусель, О. О. Майборода та ін. ; Рада міністрів УРСР. Держ. комітет по пресі. Кн. палата УРСР. — Х. : РВВ Кн. палати УРСР, 1964. — 150 с. 3. Науково-технічний збірник «Поліграфія і видавнича справа», системат. покажч. мат., опублік. у 1964–2004 рр. [Текст] / уклад. : Б. В. Дурняк, О. В. Мельников, О. М. Васишин. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 240 с. 4. Проспект Українського поліграфічного інституту [Текст] / М-во вищої освіти СРСР. — Львів, 1947. — 14 с. 5. Українська академія друкарства [Текст] : [проспект]. — Львів : Укр. акад. друкарства, [1994]. — 16 с. 6. Українська академія друкарства [Текст] : [проспект]. — Львів : Укр. акад. друкарства, [2002]. — 28 с. — [Текст парал. укр., англ.]. 7. Украинский полиграфический институт им. Ивана Федорова [Текст] : проспект / отв. за выпуск В. В. Жих ; М-во высшего и ср. спец. образования УССР. — Львов : Укр. полигр. ин-т, 1965. — 40 с. 8. Украинский полиграфический институт им. Ивана Федорова [Текст] : проспект / отв. за выпуск А. И. Петрук ; М-во высшего и ср. спец. образования УССР. — Львов : Укр. полигр. ин-т, [1969]. — 20 с. 9. Украинский полиграфический институт им. Ивана Федорова. 1930–1980 [Текст] : [проспект] / отв. за выпуск Н. В. Старовойт. — Львов : Укр. полигр. ин-т, [1980]. — 14 с. 10. Український поліграфічний ін-т ім. Івана Федорова [Текст] : проспект. — Львів : Укр. полігр. ін-т, [1993]. — 16 с. — [Текст парал. укр., англ.]. 11. Український поліграфічний ін-т ім. Івана Федорова [Текст] : проспект / М-во вищої освіти СРСР. — Львів, [1948]. — 16 с. 12. Український поліграфічний ін-т ім. Івана Федорова [Текст] : проспект / М-во вищої освіти СРСР. — Львів, 1949. — 16 с. 13. Український поліграфічний ін-т ім. Івана Федорова [Текст] : проспект / відп. за випуск М. В. Старовойт ; М-во вищої та сер. спец. освіти УРСР. — Львів : Укр. полігр. ін-т, [1986]. — 28 с. 14. Борці за возз'єднання [Текст] : біогр. довідник / упоряд. Ю. Ю. Сливка ; редкол. : Ю. Ю. Сливка, Я. С. Лялька, В. І. Масловський та ін. — Львів : Каменяр, 1989. — 359 с. 15. Друковані праці науково-педагогічних співробітників Українського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова, опубліковані в 1930–1970 рр. [Текст] : біобібліогр. покажч. у 2-х чч. / уклад. : Б. В. Дурняк, О. В. Мельников, О. М. Васишин та ін. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. Ч. 1 : Алфьоров-Львовський. — 440 с. — Ч. 2 : Мазуренко-Яхимович. — 392 с. 16. Письменники Радянської України. 1917–1987 [Текст] : біобібліогр. дов. / авт.-упор. : В. К. Коваль, В. П. Павловський. — К. : Рад. письменник, 1987. — 720 с. 17. Письменники Радянського Львова [Текст] : мат. до бібліогр. : вип. І / склали : М. П. Гуменюк, Є. М. Лазеба ; ред. кол. : Є. М. Іванців, П. С. Козланюк, Ю. С. Мельничук, Т. Р. Одудько ; АН УРСР. Львів. б-ка. — Львів : Кн.-журн. вид-во, 1960. — 352 с. — (Декада укр. літ. та мистецтва. — Москва, 1960). 18. Українські радянські художники [Текст] : [біогр.] довідник / уклали : Р. О. Дакалова, З. В. Кучеренко, В. Ф. Мальцева, З. К. Стрелова та ін. ; Спілка худ. України. — К. : Мистецтво, 1972. — 564 с. 19. Учені вузів Української РСР [Текст] : [біобібліогр. довідник] / авт. кол. : В. М. Попов, В. І. Полурез, Ю. П. Дяченко ; М-во вищої і сер. спец. освіти УРСР. — К. : Вид-во Київ. ун-ту, 1968. — 182 с. 20. Хто є хто : Довідник. Проф. Нац. техн. ун-ту України «Київ. політехн. ін.-т». 1898–1998

[Текст] / ред. кол. : О. В. Іванова, Р. Г. Іванченко, О. В. Лук'янов та ін. ; М-во освіти і науки України. Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». — К. : ВПФ НТУУ «КПІ», 1998. — 155 с. 21. Хто є хто : Довідник. Проф. Нац. техн. ун-ту України «Київ. політехн. ін.-т». 1898–2010 [Текст] / відповідальні В. В. Янковий та П. О. Киричок ; М-во освіти і науки України. Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». — 2-е вид., перероб. і доп. — К. : ВПФ НТУУ «КПІ», 2009. — 342 с. 22. Видавничо-поліграфічний факультет. 1954–2004 [Текст] : нариси історії / П. О. Киричок, Р. Г. Іванченко, А. К. Дорош, А. І. Петрук та ін. ; упоряд. В. В. Хоню ; М-во освіти і науки України. Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». — К. : ВПФ НТУУ «КПІ», 2004. — 208 с. 23. Гузела О. І. Дотиком пам'яті [Текст] : [до 80-річчя Укр. акад. друкарства та каф. екон. підприємства та маркетингу у вид.-полігр. комплексі]. Літ.-біографічні нариси / О. І. Гузела, Л. А. Швайка. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 128 с. 24. Кафедра видавничої справи і редагування [Текст] : 40 років діяльності : бібліогр. покажч. / упоряд. Н. В. Зелінська ; М-во освіти і науки України. Укр. акад. друкарства. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2007. — 138 с. 25. Кафедра електронних видань Укр. акад. друкарства [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. В. Мельников, О. М. Васишин ; М-во освіти і науки України. Укр. акад. друкарства. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 136 с. 26. Кафедра інженерної механіки в 1946–2006 роках [Текст] : бібліогр. покажч. / упоряд. С. Г. Стельмащук ; редкол. : С. Г. Стельмащук, С. М. Комаров, Д. В. Чабан ; М-во освіти і науки України. Укр. акад. друкарства. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2006. — 176 с. 27. Кафедра технології друкованих видань та паковань [Текст] : бібліогр. покажч. / уклад. С. Г. Янчишин ; редкол. : С. Ф. Гавенко, Е. Т. Лазаренко, О. В. Мельников ; М-во освіти і науки України. Укр. акад. друкарства. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2005. — 168 с. 28. Машталір Р. М. Розвиток поліграфії на Україні [Текст] : [моногр.] / Р. М. Машталір, Ж. М. Ковба, М. Д. Феллер ; рец. : О. В. Молодчиков, А. В. Золотухін. — Львів : Вид-во при Львів. держ. ун-ті Вид. об-ня «Вища шк.», 1974. — 188 с. 29. Судин Ю. І. Історія утворення, розвитку і діяльності кафедри технології матеріалів та поліграфічного машинобудування [Текст] / Ю. І. Судин ; М-во освіти і науки України. Укр. акад. друкарства. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2004. — 48 с. 30. Долішній Мар'ян Іванович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : С. М. Злупко, В. В. Демченко, М. П. Руда ; Нац. акад. наук України. — К. : Наук. думка, 2006. — 286 с. — (Бібліогр. вчених України). 31. Дорош Анатолій Кузьмич [Текст] : короткий біографічний та бібліограф. довідник / [М-во освіти і науки України. Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін.-т». Видавничо-полігр. ін-т]. — К. : Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т», 2007. — 54 с. 32. Касіян Василь [Текст] : бібліогр. покажч. / [Авт.] вступ. ст. Г. Г. Максимович ; уклад. С. П. Костюк ; наук. ред. Х. І. Саноцька ; АН УРСР. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка. — Львів : Львів. наук. б-ка, 1976. — 158 с. 33. Коваленко Борис Васильович [Текст] : бібліогр. покажч. / уклад. С. Г. Янчишин ; відп. ред. Е. Т. Лазаренко ; М-во освіти і науки України. Укр. акад. друкарства. — Львів : Клуб львів. полігр., 2001. — 32 с. — (Сер. бібліогр. покажчиків). 34. Кравчук Володимир Аркадійович [Текст] : бібліогр. покажч. / уклад. С. Г. Янчишин ;

відп. ред. Е. Т. Лазаренко ; М-во освіти і науки України, Укр. акад. друкарства. — [2-е вид.] — Львів : Клуб львів. полігр., 2002. — 31 с. — (Сер. бібліогр. покажчиків). 35. Лазаренко Едуард Тимофійович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишин, О. В. Мельников, С. Г. Янчишин. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 158 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 36. Масловатий Макс Мойсейович [Текст] : бібліогр. покажч. / уклад. С. Г. Янчишин ; відп. ред. Е. Т. Лазаренко ; М-во освіти і науки України, Укр. акад. друкарства. — Львів : Клуб львів. полігр., 2003. — 19 с. — (Сер. бібліогр. покажчиків). 37. Машталер Роман. З погляду часу [Текст] : [спогади, бібліогр.] / уклад. : Л. Швайка, О. Гузела; уклад. бібліогр. покажчика С. Янчишин ; М-во освіти і науки України. Укр. акад. друкарства. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2001. — 118 с. 38. Мервінський Роман Іванович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишин, О. В. Мельников, С. Г. Янчишин. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 74 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 39. Огірко Ігор Васильович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишин, О. В. Мельников. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 46 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 40. Пашуля Петро Лук'янович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишин, О. В. Мельников. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2008. — 56 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 41. Полюдов Олександр Миколайович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишин, О. В. Мельников, С. Г. Янчишин. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 68 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 42. Попов Анатолій [Текст] : бібліогр. покажч. / передм. С. Гунько, вступ Г. Островський ; Укр. акад. друкарства. — Львів : [б/в], 1996. — 34 с. — [б/т]. 43. Романюк Мирослав [Текст] : бібліогр. покажчик / уклад. Л. В. Сніцарчук ; НАН України. Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника. — Львів : Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника, 2002. — 140 с. 44. Сава Василь [Текст] : каталог оформлених видань / авт. передм. О. Сидор ; [М-во освіти і науки України. Укр. акад. друкарства]. — Львів : [б/в], 2000. — 24 с. 45. Семенюк Едуард Павлович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. В. Мельников, О. М. Васишин. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2010. — 74 с. — (Вчені Нац. лісотехн. ун-ту України). 46. Сеньківський Всеволод Миколайович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишин, О. В. Мельников. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2008. — 40 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 47. Старовойт Микола Васильович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : З. М. Бичко, О. І. Босак, О. М. Васишин, Я. І. Серкіз. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 60 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 48. Творческий путь профессора Н. А. Кожина [Текст] : [биобиблиогр. указатель] / [авт. вступ. ст. и сост.] Н. С. Державин ; ред. А. А. Сидоров ; Москов. полигр. ин-т. — М. : Москов. полигр. ин-т, 1950. — 16 с. 49. Тимченко Олександр Володимирович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишин, О. В. Мельников. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2010. — 104 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 50. Тір Костянтин Вадимович [Текст] : спогади учнів, біобібліогр. праць / уклад. : О. М. Полюдов, П. В. Топольницький, Я. І. Чехман, О. В. Мельников, О. М. Васишин. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. — 70 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 51. Холод Зеновія

Михайлівна [Текст] : бібліогр. покажч. / М-во освіти і науки України, Укр. акад. друкарства. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2006. — 40 с. — (Сер. бібліогр. покажчиків). 52. Чичерін Олексій [Текст] : біобібліогр. покажч. : до 100-річчя від дня народження / уклад. Л. Панів ; наук. ред. та авт. передм. Н. Копистянська ; ред. кол. : Б. Якимович, П. Бухаркін, Н. Копистянська та ін. ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Наук. б-ка. — Львів : Львів ун-т, 2000. — 212 с. — (Укр. бібліогр. Нова серія. Ч. 3 ; Бібліогр. вчених [Львів.] ун-ту). 53. Черниш Наталія [Текст] : бібліогр. покажч. / уклад. : Л. Дячишин. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2007. — 80 с. — (Сер. бібліогр. покажчиків). 54. Чехман Ярослав Іванович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишлишин, О. В. Мельников, С. Г. Янчишин. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2008. — 62 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства). 55. Швайка Любов Андріївна [Текст] : бібліограф. покажч. / упоряд. О. І. Гузела, С. Г. Янчишин ; М-во освіти і науки України, Укр. акад. друкарства. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2003. — 28 с. — (Сер. бібліогр. покажчиків). 56. Шибанов Володимир Вікторович [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. М. Васишлишин, О. В. Мельников. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2008. — 103 с. — (Вчені Укр. акад. друкарства).

Надійшла до редакції 20.10.10